

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2011 - 2012

Proba scrisă la Limba și literatura maghiară maternă

MODEL

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(45 de puncte)**

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

Bab Berci megpróbálta maga elé idézni a jelenség arcát - és igen... igen, mintha lett volna valami furcsa a tekintetében... valami sandaság. Lehet, hogy nem is tündér volt ez, hanem boszorkány. Vagy a kettőnek a keveréke. Persze lehet, hogy ez egy boszordér volt. Vagy tünkány. Akkor ezer jaj nekem! Azám! Kétszer ekkora náthával, kétszer savanyúbban szedhetem télire a makkot meg a szelídgesztenyét... Na, nem... Bab Berci megmarkolta az aranyszelencét, erősen rászorította a fedelét. Csak ki ne nyíljon valahogyan... De hiszen fényesebb lett tőle az erdő, amikor kilibegett a fák közül... fény áradt belőle... Áradhat fény egy gonosz lélekből? Még a fűvek is megfakultak, amikor eltűnt. Bab Berci szorítása lazult a fedélen... Eltűnt. Mint a kámfor. Még azt sem várta meg, hogy megköszönjem neki... Hát eltűnhet így, ilyen ukmukfukk, ilyen váratlanul egy jóságos lélek? Újra erősen megszorította a szelencét. Futott. Az erdei tó mellett lihegve megállt, egy bizonytalan pillantást vetett a szelencére, de azon nyomban megkeményítette magát.

- Tünkány volt - kiáltotta -, boszordér! - És zsupsz, behajította a szelencét a tóba. A kékeszöld víztükör szelíd fodrokat vetett, a szelence megcsillant egyszer-kétszer süllyedtében, aztán eltűnt a fekete mélyben. - Ó, jaj, én szerencsétlen, mit tettem?! - rikoltott fel Bab Berci, és a fűre hajította válláról a zsákját a két gesztenyével, és loccs, ruhástul beugrott a tóba.

(Lázár Ervin: Bab Berci kalandjai)

1. Mutasd be röviden a részlet főszereplőjét! **5 pont**
2. Mit csinált Bab Berci a szelencével? **5 pont**
3. Értelmezd a szöveg csattanóját! („- Tünkány volt - kiáltotta -, boszordér! - És zsupsz, behajította a szelencét a tóba. A kékeszöld víztükör szelíd fodrokat vetett, a szelence megcsillant egyszer-kétszer süllyedtében, aztán eltűnt a fekete mélyben. - Ó, jaj, én szerencsétlen, mit tettem?! - rikoltott fel Bab Berci, és a fűre hajította válláról a zsákját a két gesztenyével, és loccs, ruhástul beugrott a tóba.”) **5 pont**
4. Írj 10-15 mondatos párbeszédet Bab Berci és a tünkány/boszondér között! **5 pont**
5. Képezz a **loccs** szóból
a. igét b. melléknevet! **5 pont**
6. Alkoss mondatot, melyben a **gonosz** szó legyen:
a. melléknév b. főnév! **5 pont**
7. Az alábbi szó szerkezetekben cseréld ki a jelzőket ellentétes értelmű szavakkal:
gonosz lélek, bizonytalan pillantás, erősen megszorította, megfakult fűvek, fényesebb erdő **5 pont**
8. Egészítsd ki a **Még azt sem várta meg, hogy megköszönjem neki...** mondatot
a. tárggyal b. tárgyi mellékmondat **5 pont**
9. Bizonyítsd mondatalkotással, hogy a **szelídgesztenye** és a **szelíd gesztenye** jelentése között különbség van! **5 pont**

SUBIECTUL al II-lea

(45 de puncte)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

Déva a Maros mentén haladó, Erdély legfontosabb útvonala mentén fekszik. A vár a város központjában fekvő és természeti rezervátumként működő Várhegyen fekszik. Állapota előrehaladottan romos, azonban még így is falai magasan állnak. A hegytetőn fekszik a vár legrégebb része, egy falgyűrű, amelynek mentén sorakoznak a különféle épületszárnyak. Ezt a 17. században épült újabb falgyűrű veszi körül, amihez a hegy aljáig lenyúló 18. századi erődítés csatlakozik. Története szorosan összefonódik Erdély történetével. 1269-ben említik először az írott források. Királyi vár volt. A 14. század elején Déva lett Kán László tartományuraságának a központja, majd leverése után újból királyi vár. A 15. század közepén Hunyadi János birtokába jutott, halála után azonban visszakerült királyi tulajdonba. A mohácsi csatát követően az erdélyi fejedelemség egyik végvára lett és mindvégig karbantartották. Jelentősebb birtokosai voltak Geszti Ferenc főkapitány, Bocskai István fejedelem, a Bethlen család, Barcsai Ákos. A 18. században kincstári birtok volt, majd a következő század elején elárverezték. 1849-ben az egyik puszkaporraktára robbant fel, azóta romosan áll.

(www.castrumbene.hu)

1. Hol fekszik Déva vára? Válaszolj a szöveg alapján! **5 pont**
2. Milyen állapotban van most Déva vára? Válaszolj a szöveg alapján! Írd ki a vizsgalpra a helyes válasz betűjelét!
a. eredeti állapotban
b. felújítva
c. romos állapotban
d. karbantartás alatt **5 pont**
3. Milyennek írja le a szöveg Déva várát? Írd ki a vizsgalpra a helyes válasz betűjelét!
a. négyszögletesnek négy sarokbástyával
b. hosszúkásnak két sarokbástyával
c. három falgyűrűvel megerősített épületegyüttesnek
d. magányos toronynak **5 pont**
4. Kik voltak Déva várának birtokosai? **5 pont**
5. Adj címet a szövegnek! **5 pont**
6. Hogyan pusztult el a vár? **5 pont**
7. Milyen szerepe volt a várnak Erdély történetében? Válaszolj a szöveg alapján! **5 pont**
8. Sorold fel a szöveg alapján azokat az időszakokat, amikor a vár királyi birok volt! **5 pont**
9. Mikor kellett volna Déva várába érkezned, ha a teljes építményről fényképet/rajzot szeretnél volna készíteni? **5 pont**